

# DEBRECZENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
 Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.  
 Vidékben „ 9 K, „ 4 K 50f.

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS**  
**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**  
 Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,  
 az udvarban hátul.

## A kormány tervei.

### A képviselőház feloszlatása.

#### Uj választások tavasszal.

#### Törvényhatóságok feloszlatása.

Diadalmamortól ittasok hát a darabantok. Kezükbe marad továbbra is a végrehajtó hatalom s tehetnek-vehetnek mindent, úgy a mint nekik tetszik. Mert a törvények szentségét ezek az ügyvezetők nem ismerik. Az abszolutizmus jegyében hadjáratot indítanak a nemzet ellen. Pénz, sok pénz, puska, terrorizmus, — ime, ezek találhatók az ügyvezető miniszterium kormányzati programjában. A nemzet józan közvéleménye nem is ugrik be a szédelő politika csápos berkeibe.

#### A kormány tervei.

A tegnapi audiencián, bécsi hírek szerint, minden irányban megtörtént a döntés. Másfél órán keresztül a felség és Fejérváry Géza

br. meghányták-vetették az összes kérdéseket s a tanácskozás eredménye az, hogy a király újból Fejérváry Gézát nevezte ki miniszterelnökké. Kormányra is megkapta a kinevezést s az erről szóló királyi kéziratokat legközelebb közölni fogja a hivatalos lap.

Uj küzdelmek küszöbére lép a nemzet ezzel a döntéssel. Szemben áll a törvényes parlamenti többséggel egy leplezett abszolutisztikus kormány, melynek kötelességévé tették, hogy törje meg a magyarok ellentállását. Fejérváry br., ki Tisza bukása után pár hónappal azzal az ürüggyel jött, hogy békét csinál, most nyiltan frontot csinál a nemzetnek és nem tagadja konok terveit. Csatlósai és segítő társai ebben a munkában az ügyvezető miniszterek, elsősorban pedig *Kristóffy* belügyminiszter és *Lányi* igazságügyminiszter, ki a felségnek mindenféle közjogi skrupulusait elosztatta.

A kormány tervei, mint értesülünk, a következők:

A minisztertanácsban megállapított programot a nyilvánosság

elő bocsátják, még pedig valószínűleg a kormány kinevezésével egyidőben. Szó lesz ebben a választási törvény újjaalakulásáról, a népoktatás reformjáról és a megyei tisztviselők kinevezéséről. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a kormány a vármegek államosítására gondol s amennyiben többséget tud szerezni, ezt a reformeszmét, mely egyszer már megbukott, keresztülviszi a parlamentben.

Mindenesetre megkísérli a kormány, hogy pártot szerezzen programjához. Amennyiben ez nem sikerül — és biztos, hogy nem fog sikerülni — feloszlatják a képviselőházat.

Az új választásokat nem a téli időszakban, hanem tavasszal akarják megejteni. Így szól a képviselőház elnökének, *Justh Gyulának* az értesülése, amihez hozzátehetjük, hogy a kormány köreiben tényleg nem gondolnak téli választásra.

Egy magasrangú miniszteri tisztviselőtől hallottuk, hogy Fejérváry Géza báró csak hat hónap mulva szeretne apellálni a nemzetre. Ennyi időre ugyanis szüksége van

## János király.

Greycben a minap leplezték le János cseh király szobrát. Greyc Franciaországban van. Vajjon mit kereshet ottan egy cseh király szobra?

Szédítő, szinte kábító ennek a királynak a története, a kit *Sismondi* jellemez legjobban: Cseh Jánost tartották százada legpompásabb lovagjának, minden testgyakorlaton kivált, vitéz volt a vakmerőségig, finom udvarló, pazarló barát, egyszerű bárkinél nagyobb tehetség a szívek megnyerésének művészetében, azonkívül lovagias tulajdonságaival elragadó modor, megvesztegető ékes-szólás, nagy ügyesség és bájos szellemesség párosultak és mégis... Cseh János nem volt jó király.

Ez a jeles lovag minket is közelebről érdekel, hiszen *Zsigmond* királyunk az ő unokája volt és *Zsigmond* leánya által került az első Habsburg Magyarország trónjára.

A család első ismert őse, a kinek létezéséhez szó sem fér s a kitől szakadatlan vonalban le tudjuk vezetni a Luxembourg-házat, *Szigfrid* volt, gróf a Mosel vidékén, tehát már hatalmas ur. Luxembourg területét még *Martel Károly* ajándékozta a trieri *Sankt-Maximi* apátságnak s ezt az adományt 898-ban *Arnulf* császár megerősítette. Hetven évvel utóbb *Szigfrid Ettelbruck* melletti feileni birtokát elcsesérelte az apátságnak,

birtokával, a melyet akkor *Lucilienburchnak*, később *Lützelburchnak* neveztek, ma pedig *Luxembourg*nak hívják. *Szigfrid* egyik unokájának, *Giselbertnek* idősbik fia, *I. Konrad* vette föl elsőként a *Luxembourg* grófja nevet, míg az ifjabbik fia, *Hermann*, a *Salm*-ház őse lett. Az eredeti *Luxembourg* ma már kétfelé van szakítva; az egyik rész független nagyhercegség, a másik belga tartomány. Hercegséggé 1354-ben lett a grófság s miután *János* király már nyolc évvel előbb halt meg, világos, hogy csaknem az egész európai sajtó tévedett, mikor *János* királyt *Luxembourg* hercegének nevezte, holott csak grófja volt. De ez a gróf már császárnak volt a fia, *VII. Henrik* német királyé és római császáré és *Brabant Margit* hercegnőé, 1293 körül született és már tizenhat éves korában megkapta *Luxemburgot*, majd egy évvel utóbb 1310-ben a cseh királyi trónt. Ez a trón ugyan nem volt üres, de hát a császár azzal nem törődött.

*III. Vencel* halálával 1306-ban gazdátlan lett a cseh korona, amelyet *Görz-Tiroli Henrik*, *Karintia* hercege szerzett meg azon a címen, hogy ő *Vencel* idősbik leánytestvérének, *Annának* a férje. De *Henrik* elmulasztotta a császári beiktatást kérni, a császár tehát letette, saját fiát pedig összeházasította *Vencel* ifjabbik hugával, *Erzsébet*tel és cseh királynak jelentette ki.

Ettől kezdve *János* élete merő harc

volt és házasságszínalás. Vetélytársát, *Henrik* királyt csakhamar kényszerítette *Prága* elhagyására és megkoronáztatta magát 1311-ben. Két évvel utóbb, mint birodalmi helyettes (vicarius) *Olaszországban* harcolt apjának, a császárnak haláláig, ami 1313-ban történt. A cseh király nagyon is fiatal lévén még ekkor a császári méltóságra, a két ellenkirály közül *Bajor Lajos* pártjára állt *Habsburg* szép *Frigyes* ellen és *Esslingnél* érdemelte ki a lovaggá ütést. Majd *Csehországban* kellett a lázadókat megfékeznie, ami után hozzálatott a házasságszerzéshez. Idősbik testvérét, *Beatrixet*, *Róbert Károly* magyar királyhoz, az ifjabbikat, *Máriát*, szép *Károly* francia királyhoz adta, fia számára pedig *Maultasch Margitot*, *Tiroi* grófnőjét és örökösét jegyezte el. Ezek után ismét hadba szállt. *Bajor Lajos* császárnak segített *Mühdorfnál* megverni és elfogni vetélytársát, szép *Frigyest*, majd *Lotharingiában* és később a *flamandok* ellen harcolt a francia király érdekében. Azután *Poroszországba* sietett a német lovagrend védelmére és ebben a háborúban vesztette el az egyik szemét.

Eközben *János* felesége szorgalmasan gyűjtögette a pénzt, amelyre férjének vajmi szüksége volt kóborlásai közben s amelyet *János* bizony nem rakott élére. Így ment ez addig, míg *Erzsébet* élt. 1330-ban *János* özvegy lett és első dolga volt a folytonos adáz viszály által darabokra szaggatott *Olasz-*

## Megszűnt a drágaság!

1000 pár különbözőféle **CZÍPŐT** sikerült egy tömegben nagyon olcsón megszerezni és azokat a míg a készlet tart **bámulatos olcsó potom áron** árusítjuk el. Női *Chevreau* és *Box* fűzős /rt 3.75-től kezdve. — Tisztelettel **NEUMANN TESTVÉREK** A TISZA-PALOTÁBAN

a kabinetnek az agitálásra. A belügyminisztérium fogadott ügynökei fogják bejárni az országot, hirdetve, hogy az egyedül üdvözítő politika az, amelyet Fejérváry és Kristóffy csinálnak. Egészen át akarják formálni az ország hangulatát egy félesztendő alatt. A közigazgatás embereire is nagy súlyt fektet a kormány. E célból megbízható főispánokat állít a vármegyék élére, akiknek kötelességévé teszik a jegyzői kar megdolgozását. Körülbelül negyven új főispán kinevezése várható mostanában. Nagy részük a szabadelvű párt tagjaiból került ki, azonkívül pedig a minisztérium ifjabb tisztviselői karából.

Kristóffy már tárgyalta a főispán jelöltekkel a belügyminisztériumban. Közölte velük a kormány kívánságait, amelyeket parancsnak kell tekinteniök s azt is megmondta, hogy nehéz időkben súlyos feladat vár rájuk. Lesznek olyan törvényhatóságok, melyeknek élére egészen idegen főispánok kerülnek, akiknek a vármegyében semmiféle összeköttetésük nincsen. A kormányt az az intenció vezette a főispánok személyeinek kiválogatásában, hogy olyanokkal frissítse föl a kart, akiknek semmi veszteni valójuk nincs, tehát engedelmességek lesznek. Megemlítjük, hogy több főispán, köztük dr. Beöthy László, Biharmegye főispánja a napokban újból kérte lemondásának elfogadását.

#### A visszatartott katonák.

Az 1902. évfolyambeli visszatartott öreg katonák előtt tegnap parancsot olvastak föl országszerte,

országot bekalandozni. A császár ekkor azal gyanúsította, hogy a császári koronára vágyik, de a félreértés csakhamar eloszlott és János, miután Prágában pénzre tett szert, ment újra Párisba a francia királyhoz és Avignonba a pápához, János fiát, a későbbi IV. Károly császárt Valois Blankával, leányát pedig János francia herceggel házassítva össze, végül maga is a francia királyi házból nősült másodsor, Bourbon Beatrixot vevén el. Természetes, hogy ennyi összesőgorosodás folytán János király inkább volt Franciaországban, mint akárhol másutt. Luxembourgot virágzóvá tette, de Csehországot folytonos távolléte és pazarlása nagyon kimerítette. 1340-ben valami kőszvényes bajtól másik szemére is megvakult és így vett részt a crecyi csatában. Amint megértette, hogy a csata veszendőben, azt követelte, hogy minél előbbre vezessék. Lovagjai ekkor saját lovaikat összekötötték a vak királlyal és mintha valamennyien megvakultak volna, rohantak a harcra.

Másnap a csata után úgy találták meg a királyt hű lovagjai által környezve az összekötött lovak alatt holtan.

Nagyon is érthető, hogy a franciák szobrot emeltek ennek a királynak, akinél népszerűbb ember nem volt Európában a tizennegyedik század első felében s aki angol, német és olasz ellen egyenlő vitézséggel védte Franciaország érdekét és becsületét.

Antonides.

melyben a felső katonai parancsnokság felszólítja az öreg katonákat, hogy ha maguk helyett hoznak a fatujukból ujoncokat, őket azonnal szabadságolják. Ez a taktika már ezelőtt két évvel is folyt és úgy látszik, akkor eredményesebben, mert október elseje óta aligegy-két ember jelentkezett szolgálatára a Budapesten állomásozó ezrednél. A 32. gyalogezrednél október elseje óta 4, mond négy hároméves önkéntes jelentkezett, a 38. gyalogezrednél mindössze kettő. E szám a két év előttihez viszonyítva rettenetesnek tűnik fel katonai körök előtt, amennyiben két év előtt csoportosan jelentkeztek ez idő tájt a hároméves önkéntesek. Az eddigiekből látszik, hogy a hadtestparancsnok felhívásának aligha lesz eredménye, mert most már a nemzeti ellentállás eszméje befészkelte magát a falvak kunyhóiba is és maguk az öreg visszatartott katonák sem igen iparkodnak maguk helyett ujoncot állítani, mert megvannak győződve, hogy január elsején tul úgy sem tarthatják őket vissza.

#### Az új kabinet.

Beavatott helyen állítják, hogy csütörtök délután még nem volt készen az új magyar kormány listája. A minisztérium tagjainak kiválasztása — mondják — ezuttal még nehezebb, mint a minő a Magyarországon jelenleg uralkodó viszonyok között volna. Annyi tényleg bizonyos — és ezt bécsi politikai körökben is befejezetnek tekintik — hogy György Endre, a jelenlegi földmivelésügyi miniszter a kabinetben nem fog helyet foglalni. A király személye körüli tárcára újabban gróf Széchényi Miklóst, a vatikáni osztrák-magyar nagykövetet emlegetik.

#### A vármegyék nem installálnak.

A kormány reaktiválása után, miként említettük, minden üres főispáni széket haladéktalanul betöltötenek s a koalícióval érző főispánokat is olyanokkal fogják fölcserélni, kik vállalkoznak az erőszakos eszközök igénybe vételére. Ezzel megkezdődik a döntő harc az ellenálló törvényhatóságok ellen.

Kristóffy belügyminiszter azonban roppantul csalódik, ha azt hiszi, hogy az új főispánok elhelyezése simán fog menni. Megbízható, komoly értesülésünk van ugyanis arról, hogy a hazafias magyar vármegyék nem fogják beiktatni állásaikba Fejérváry közegeit s a vármegyék pecsétjeit se adják kezükbe.

Az installáció megtagadásának esetére az új főispánok bizonyára el lesznek látva utasításokkal. A

kormány szilárdan eltökélt terve az, hogy egyes vezető tisztviselőt állásától felfüggeszt, végső esetben pedig az ellenszegülő törvényhatóságokat feloszlatja.

## EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

**A Hittanszaki Önképző Társulat** megnyitja könyvtárát f. hó 29-étől kezdve. A könyvtár, amelyben esakis egyházi művek vannak, esakis tagok használhatják. Könyvosztás hetenkint egyszer, szombaton délután 5—6-ig tartatni.

**Dr. Ozory István** akadémiai tanár betegen fekszik, előadásokat nem tart.

**A joghallgatók segítő egyesületéből.** Megemlékeztünk arról, hogy a joghallgatók segítő egyesületébe a kérvények könyv- és pénzsegély iránt f. hó 12-ig adandók be. A határidő lejárt. Beérkezett pénzsegély iránt 32, könyvsegély iránt 27, kölcsönsegély iránt 5 kérvény. A napokban fog határozni felettük az elnökség. Az eredményt közölni fogjuk.

## A magántisztviselők szövetsége.

### Tisztviselők mozgalma.

Debrecen, október 14.

A Magántisztviselők Országos Szövetsége helyi bizottságának választmánya és tisztikara lelkiismeretesen igyekeznek a beléje helyezett bizalomnak megfelelni. Csütörtökön este értekezletet tartottak, melyen kevés kivétellel az összes választmányi tagok megjelentek és melyen a bizottság ez évi működési programját állapították meg.

Igaz, hogy a magántisztviselők több méltányos kívánságát, mint kötelező nyugdíjbiztosítást, felmondási idő helyesebb szabályozását, a záróra megszabását stb. csak a törvényhozás tudná teljesíteni, amely most sajnos nem funkcionál, mégis nagyon is érdemes ezeknek úgy maguk körében, mint nyilvánosan propagandát csinálni, mert addig is sokat tehet a jó akarat. Lám Ausztriában már a képviselőház előtt fekszik a törvényjavaslat a kötelező nyugdíjbiztosításra, aggkora ott nemsokára biztosítva lesz a magántisztviselőnek, míg nálunk a statisztikai adatok gyűjtését sem kezdte meg e célból. Vannak azután intézmények, úgy az anyagi jólét, mint a szellemi képességek emelésére, melyeknek lótesítése pusztán a magántisztviselők összetartásán mulik. Ezeket szem előtt tartva határozta el a választmány, hogy ezentul minden hónapban egyszer összejövetelt rendez az összes debreceni tagok számára, amelyen közügyeiket egy-egy tag előadása után megtárgyalják, a vezetőség közvetlenül érintkezhetik a tagokkal és teheti magáévá panaszait, indítványait.

Tervezték továbbá egy nagyobb-szerű nyilvános estélyt, valamint több felolvasás rendezését. Felkéri ezenkívül a Kereskedelmi Csarnokot, hogy oly magántisztviselőket, kik azt a sürűbb eszmecsere, olvasás és szórakozás céljából óhajtják, mérsékelt díjért vegye fel tagjai sorába.

A bizottság tanfolyamokat szándékozik rendezni a német, vagy francia nyelvre, a magyar és német gyorsírásra is és kívánatos, hogy minél többen jelentkezzenek hallgatók a titkárnál (Hajdu Andor, Stern kefégyár).

Több kereskedő, fényképész már is hajlandó a tagoknak igazolvány felmutatása mellett kedvezményeket nyújtani; e végből megkeresi az elnökség a gyógyszerész testületet, fürdőtulajdonosokat és a helyi vasutat is.

## DARVAS TESTVÉREK

A legmodernebb újdonságok.

Gyermekek felöltők, blouzok és esernyők válogatott raktára.

legszebben felszerelt női felöltők áruháza modernül berendeztetett. — Az új helyiség szemben van a kistemplommal.

Szolid árak.

Gyermekek felöltők, blouzok és esernyők válogatott raktára.

Ha a bizottság odaadón működik továbbra is, nem csak minden körök szimpátiájával fog találkozni, nem csak eddigi közel 200 tagját fogja megtartani zászlója alatt, de megnyeri ahhoz azokat a magán-tisztviselőket is, akik eddig nem csatlakoztak.

## VIDÉK.

**Szüret az Érmelléken.** Az Érmelléken ma kezdődik a szüret, még pedig kedvező kilátások között. Az őszi eszések után nagyobb mennyiségű bort várnak a gazdák, mint az elmúlt esztendőben. A gazdák örömet teljessé teszi főként az a körülmény, hogy már is nagy keresletnek örvend az Érmellék bortermelése. Ezt legkivált az idén tartott borászati kongresszusnak és borkiállításnak tulajdonítják. A borgazdák egyesületét már is tömegesen érkeznek a megrendelők.

**Öngyilkosság vagy gyilkosság?** Margittáról jelentik: Sz. Borsi Imre jómódu bogozsolói parasztagdát a saját házában tornácán felakasztva halva találták. Mivel a hullán külső sérülés nyoma látszott, a csendőrség a rejtélyes esetről a nagyvárad kir. ügyészségnek jelentést tett. Nizsalovszky Endre vizsgálóbíró és dr. Fisch Áron törvényszéki orvos a helyszínre utaztak, a törvényszéki boncvizsgálatot megejtették, a melynek eredményeképpen az állapított meg, hogy a szerencsétlen embert megölték és azután akasztották föl. A tettes kiderítése végett a nyomozás megindult.

## A gyilkos unoka.

— Saját tudósítónktól. —

Élesdi tudósítónk rendkívül érdekes gyilkossági esetről tudósít bennünket a következőkben:

Toda Pridon Remeck község egyik leggazdagabb embere, egy 70 éves öreg gazdálkodó, Popa Onuc nevű 18 éves unokájával élt együtt. A fiu a minap 50 forintot magához vett a nagyapja pénzéből s bejött Nagyváradra. Itt Lőrinc Mór Brémer-téri diszmukereskedésében egy fegyvert — majd egy óras boltban egy órát vásárolt magának. Távolléte alatt az öreg észrevette a pénz hiányát s a tegnap este hazatérő unokát nagy haraggal fogadta. Szó-szót követelt s az öreg egy fejszét ragadott, hogy unokáját leültesse, de ez hirtelen felkapott egy husángot, amivel kétszer fejbe ütötte támadóját. A súlyos ütésekre az öreg holtan rogyott össze. A suhanc megijedve tettének következményeitől, elfutott otthonról, de néhány óra alatt furfangos tervet eszelve ki, újra hazatért. Vízet hordott a szobába, nagyapjának véres hulláját tisztára mosta, felöltöztette tiszta ruhába s a fejére, ahol a halált okozó seb tátongott, ráhuzott egy nagy téli sapkát s a hullát így befektette az ágyba s azután gondosan eltakarított mindent, amiből az előzményekre következtetni lehetett volna.

Popa Onuc most már, mint a ki jól végezte dolgát, felkereste a halottkémert, de ez távol lévén, a tanítóhoz ment, kinek elmondta, hogy nagyapját az elmúlt este utól érte a falubeliek előtt is ismeretes baja s ezuttal oly végtelenen, hogy halálát okozta. A tanító leírta a fiu által előadottakat s átadta neki, hogy menjen vele a jegyzőhöz, aki majd intézkedni fog az eltemetés iránt.

A fiu el is vitte nyomban a jegyzőnek, aki már intézkedett is a halottkémlés iránt, de időközben a tanító találkozott a meggyilkoltak özvegyével Toda Onuccal s közölte vele, a Popa Onus hiradását. Az özvegy csakhamar megjelent a halottas háznál s az ágyon levő hulla fejéről a sapkát levéve meglátta a tátongó sebet az öreg ember tar koponyáján.

Természetesen rögtön más irányt vett az előjárás ténykedése. Popa Onucot elfogták s rövid habozás után bevallotta,

hogy ő ütötte agyon a nagyapját úgy és azért, ahogy fentebb leírtuk.

A vizsgálatot most már az élesdi kir. járásbíró részéről dr. Várkonyi albiró vezeti s a vizsgálat lesz hivatva kideríteni vajjon tényleg önvédelem vezette-e Popa Onucot gyilkos tettében vagy nagyapjának vagyonára való áhítozás.

A meggyilkoltak hulláját törvényszéki orvosi szempontból tegnap boncolták fel dr. Sámson Márton élesdi járásorvos és dr. Weisz körorvos. Popa Onucot, aki jelenleg az élesdi járásbíró börtönében van, a mai nap folyamán bezáratják a nagyvárad kir. ügyészség fogházába.

## A VÁROSHÁZARÓL

**Uj vasuti átjárás.** A Szent-Anna-utca végén szekerek számára uj vasuti átjárót létesítenek, melyre a miniszter engedélyt adott. A közigazgatási bejárás közelebb lesz.

**A munkások és cselédek nyugdíja.** A gazdasági munkások és külső cselédek segélyezése számára egy 1900. évi törvény-cikk tudvalevőleg segélypénztárt létesített, a mely nyugdíjbiztosítás címén a tagjait megfelelő segélyben részesíti. A törvény, mikor a segélypénztár megalakult, úgy intézkedett, hogy a pénztár egyes tagjainak sorába csak 35 évnél fiatalabb munkások vehetők föl, azonban öt évig bezárólag kedvezményképpen a 35—50 éves munkásokat is felvehetőnek jelentette ki. A kedvezmény határideje, az öt év december hó 31-én telik le és ezért az országos gazdasági munkás és cseléd segélypénztár vezetősége leiratilag fölkerít minden törvényhatóságot, hogy megfelelő módon tegye közhírré a kedvezmény lejártát. A leirat tegnap érkezett be Debrecen város törvényhatóságához.

**A vízvezeték ügye.** A jog- és pénzügyi bizottság e hó 23-án Vecsey Imre elnöke alatt ülést tart, a melyen a vízhasználatra, vízdíjakra vonatkozó szabályrendeleti javaslatot fogják tárgyalni.

## Megszökött szerelmes pár.

Tolvaj Don Juan.

Debrecen, október 14.

H.-Sámsonnak is meg van a maga szerelmi szenzációja. Megszöktette egy kocsis legény a gazdája feleségét. Csak hogy a pénz itt is belezúg a szerelmi történetbe s a szökevény szerelmeseket most a gazda elemelt 2200 koronájáért keresi a rendőrség és a csendőrség.

Az eset különben a következő: Sémán János h.-sámsoni módos parasztagdát hónapokkal ezelőtt szegődtette kocsisnak Debreceni Lajost egy deli parasztleányt.

A komoly gazdaember mellett a fiatal asszonynak szemét szurt a deli legény s kezdtek is beszélgetni a szomszédok, hogy viszonyt folytat a kocsis legény szép gazdaszonyával.

A gazda nem hitt a szóbeszédnek, mignem aztán tegnap, míg a tanyán járt, hült helyét találta az asszonynak is, a kocsisnak is. — Megszöktek. De magukkal vitték a gazda komótfiókjából az egész ott talált készpénzt 2200 koronát.

Ez, miután büntetendő cselekményt képez, a csendőrség most keresi a szökevényeket.

## SZÍNHÁZ.

Ma, szombaton B hértetben:

Nagyapó.

Eredeti énekes vigjáték 3 szakaszban.

Peterdi	—	—	Békés Gyula
Bojti Zsuzsi	—	—	Szabó Irma
Rafaella, szobalány	—	—	Fóti Frida
Péter, Peterdi szolgája	—	—	Vadász Lajos
Kiss Tamás, falu bíró	—	—	Szabó Gyula
Anna, neje	—	—	V. Kállai Jolán
Rózi asszony	—	—	Dinnyés J.
Gyula, Kiss fogadott fia	—	—	Arkossy Vilmos
Nagy János, mendikás	—	—	Polgár Sándor
Utasi, kalandor	—	—	Krasznay Ernő
Komaasszony	—	—	B. Czankor R.
Bábaasszony	—	—	Kállai Hermin
Bajti	—	—	Deési Alfréd
Ágnes, neje	—	—	Sz. Gárdonyi T.
Esztári	—	—	Ternyei Lajos
Madame Zsoli	—	—	Kertész Kata
Violin, zongoramester	—	—	Sarkadi Vilmos

**A baba.** A bájos mnzsikájával hódító „Baba“ operett nagyobb közönséget vonzott tegnap este a színházba, amelyre számottevő élvezet várt. Az elsőnél sokkal jobb, gördülékenyebb előadást láthatott a színház distingvált publikuma. Fóti Frida, éppen olyan bájos, mint amilyen kedves volt, olyan pajkosan játszott, mint amilyen szépen énekelt. Tapsokban Zilahyné Singhoffer Vilmával együtt bőségesen volt része. Pompás volt Sarkadi és Gárdonyi Teréz. Harmadik felvonásbeli kettősüket kitűnően adták elő. Polgár és Szabó segítették bőségesen elő az előadás sikerét.

**A vasárnapi előadások.** Vasárnapra az Ember tragédiáját hirdették, de a fényes kiállítású klasszikus befagyott. Levették a műsorról, vagy legalább vasárnapról és helyette hétfőn este fogják játszani. Vasárnap este János vitéz daljáték kerül színre, míg délután az Aszfaltbetyár című énekes bohózatot játszik.

**A színházi iroda híradása.** A színházi iroda a következő jelentéseket adta ki: Ember tragédiája. Némi technikai akadály miatt, a mi a pazar díszletek felállítása végett okvetlen szükségessé, vasárnapról-hétfőre marad. Madách e remek műve fényes kiállításban hétfőn, bérletszünetben adatik először s a darabban az egész társulat foglalkoztatva van. Különösen hatásos lesz a francia forradalmi jelenet, melyben az összes énekesek, énekesnők s a drámai személyzet részt vesznek. Vasárnapi előadások. Délután 3 órai kezdettel a nagy sikert aratott, Smokk család viszontagságairól írott „Aszfaltbetyár“ kerül színre, a főszerepekben Fóthy, Sz. Gárdonyi, B. Koppán M., Sarkadi, Arkossy, Deési, Polgár stb. — Este fél 8 órai kezdettel a „János vitéz“ operette, új szereposztással. Cím szerep — Zilahyné, Bagó — Békefi, Strázsamester — Arkossy, királykisasszony — Sz. Pozsonyi Lenke, a Boszorkányt Sz. Gárdonyi helyett Radó Anna. — Ember tragédiája hétfői előadására a jegyek már a mai naptól válthatók a színházi pénztárnál.

**A színházi szabó-műhely fűtése.** A színházi szabó-műhelyben nincs kályha s így azt nem lehetett fűteni, úgy hogy a színházvezetők más helyiséget használtak e célra. Most azonban Zilahy kérte, hogy a műhelyben kályhát helyezhessen el. A tanács erre engedélyt is adott tegnap, de kikötötte a tűzoltói ellenőrzést.

## UJDONSÁGOK.

\* **Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában.** Ma, a boldogságos Szűz védelmének ünnepén: 6 órakor reggeli istentisztelet, kenyéradással; délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás. Délután 3 órakor vesernye, 4 órakor rózsafűzér ájtatosság.

\* **György Endre Debrecenben.** Az ügyvezető-kormány egyik tagja György Endre földmívelésügyi miniszter, tegnap városunkba érkezett.

\* **A debreceni orvos-gyógyszerész egyesület f. é. október 14-én d. u. 5 órakor saját helyiségében tudományos ülést tart.** Tárnya: Dr. Tüdös Kálmán „a tüdőgümőkór korai felismerése” című előadása.

\* **A joghallgatók becsületszéke.** Tegnap délután megalakult a joghallgatók becsületszéke, az az egyesület, a mely a multban is fontos szerepet töltött be a joghallgató ifjuság életében azzal, hogy bizony sajnos, az elég gyakran felmerülő incidenseket s tagjai között fenforgó eseteket, amit a modern társadalom gyermeke fegyverrel szokott elintézni, szép szerével s békés uton igyekszik elsimitani. Minden év ifjusága választott magának két rendes és egy póttagot. Tagjai a következők: IV-ed évről rendes tagok: Szunyogh Sándor, Balogh István. Póttag: Nagy Elek. III-ad évről rendes tagok: H. Kiss Pál, Kövér Béla. Póttag: Mészöly Miklós. II-od évről rendes tagok: Kiss Endre, Oláh Béla. Póttag: B. Kiss Pál. I-ső évről rendes tagok: Vinnay Géza, Kolonay Sándor. Póttag: Pető Endre.

\* **A magyarországi szoba- cím- és díszletfestő, kárpitozó, aranyozó, mázó stb. szövetség helyi csoportjának tagjait ezennel fölkérjük, hogy f. hó 15-én délelőtt tartandó rendkívüli közgyűlésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.** Tárnya: 1. Új tisztii kar választás. 2. A járulékaikkal hátramaradt tagok hivatalos felszólítása és törlése. 3. Egyébb ügyek s indítványok. Tisztelettel a vezetőség nevében Hatvani József jegyző.

\* **Börtön helyett kórház.** A zsebelés veszedelmes mestersége volt Hunyadi Szilágyi Józsefnek. Emiatt azután több ízben összeütközésbe jött a rendőrséggel, mely végre is a javíthatatlan tolvajt kitiltotta a város területéről. Hunyadi azonban a tilalom dacára módot talált az itt tartózkodásra. Suttymomban járt be Debrecenbe és édes anyjának Csillag utcán levő lakásán huzta meg magát. Bűnhelyét tegnap a rendőrség felfedezte s Bikfalvy r. biztos érte ment, hogy letartóztassa. Hunyadit tényleg ott találták, de beteg. Hunyadit a rendőrség dr. Szalay Béla orvossal megvizsgáltatta, hogy vajjon igazat mond-e, csak mikor ez is igazat adott neki, tekintett el a lezárástól. E helyett a kórházba szállította. Büntetését felgyógyulása után fogja kitölteni.

\* **Országos agarászverseny a Hortobágyon.** Említettük, hogy az országos agarász-egyesület október 18-án és következő napjain a Hortobágyon országos agarversenyt rendez. Erre most a következő meghívót bocsátotta ki: *Meghívó.* Az Országos Agarász Szövetség által 1905. évi október 18. és következő napjain a Debrecen város tulajdonát képező Hortobágy pusztán rendezendő kölyök agar derbyre. Összejövétel október hó 17-én este 8 órakor a hortobágyi csárdában, a hol a nevezett agarak összevetése sorshuzás utján pontosan 8 órakor eszközöltetik. A Hortobágyra szállítására vonatkozó igazolványokat alólírt titkár október 15-éig hozzá

Szolnokra intézendő megkeresésekre azonnal megküldi. A lovak és agarak díjtalan elszállásolásáról Debrecen szab. kir. város szivességéből gondoskodva van; az ellátás pedig előre megállapított mérsékelt áron eszközöltetik. Br. Podmanicky Géza elnök, dr. Hajdu Béla titkár.

\* **A ki százötven birkát talál.** Igen furesa meglepetésben volt része tegnap reggel Kupferstein Hermannének, a ki az újkertek alatt a „Diószegi” csárdát bírja bérbe. A reggeli órákban ugyanis hangok ütötték meg füleit. Kupfersteinné a különös hangok eredetéről meg akart győződni, lesietett az álláshoz s mikor az állás ajtaját feltárta, mint a méhraj, úgy rohant ki a sok birka. A meglepett asszonyt majd leverték a lábáról. Volt vagy százötven s az éhségtől gyötörve bégettek. Hogy kerültek oda, ki hajtotta, ki a gazdája, senki se tudja. Kupfersteinné a különös leletről értesítette a rendőrséget, a mely most keresi az elterelt birkák tulajdonosát.

\* **Véresen a kórházba.** Tegnap este egy véresre vert embert szállítottak be a közkórházba. Állítólag Kozma Lajosnak hívják. Mikor a kórházba érkezett, annyira rosszul volt, hogy a lábain már alig birt megállani. Kihallgatásáról szó sem lehetett s így nem tudták megállapítani, hogy kicsoda és miért verték el oly kegyetlenül. Kozmát azonnal gyógykezelés alá vették, sebeit kimosták és bekötötték. Állapota nem veszélyes.

\* **Jelenet a pálinkamérésben.** A Csapó-utcai Rosenberg-féle italmérésben hevesen összetalált szólalkozni Rác János bősörményi lakos Papp Lajos talyigással. Papp nem lévén barátja a sok szónak, keze hamarosan eljárt s ott találta felejteti a Rác arcán. Rác erre a talyigához rohant, levette róla a kapát s azzal támadt ellenfelére. Papp most is emberül megállotta helyét, kicsavarta kezéből a kapát s alaposan helyben hagyta. Papp már annyira benne volt az ütésben, hogy Rácot aligha nem véresre veri, ha a rendőr közbe nem lép. A verekedésnek a rendőrségen lesz folytatása.

\* **Debrecennek is kell lóhus.** Budapest példaadása hódít. A nagyobb vidéki városokban, ahol nehezebbek a megélhetési viszonyok, szintén kívánják a hatósági mészárszékek felállítását és a lóhus kimérését. Debrecen város közgyűlése elé többen indítványt terjesztenek, hogy a tanács tegye meg javaslatát a hatósági lómészárszékek felállítására nézve. Debrecenben utóbb fővárosi arányban emelkedtek a husarak s a szegényebb néposztály hangosan sürgeti a lóhus kimérését. Így hát a Hortobágy pusztáról rövidesen a hatósági mészárszékekbe kerülnek a rokkant paripák.

\* **Ötven állás — kétezerháromszáz pályázó.** A belügyminiszter a határrendőrség szervezése tárgyában pályázatot irt ki rendőrkapitányi, rendőrfelügyelői és rendőrbiztosi állásokra. Ötven állásra hirdetett pályázatot a belügyminiszter és — kétezerháromszáz folyamodvány érkezett be eddig. 50 és 2300. Amellett a pályázók minden foglalkozási ágból valók. Az uri állásnékü-

liek rendőrkapitányok, az egyszerű nyomorgók rendőrbiztosok akarnak lenni. Bizony Isten, nem a legkellemesebb foglalkozás a határrendőri. Éjjel-nappal, hidegben, fagyban talpon lenni, csempészekkel, fegyveres balkáni bandákkal, elszánt katonaszökevényekkel hadakozni nem a legkényelmesebb, nyugodalmasabb foglalkozás. Mégis mennyi ajánkozó! Ha más nem, ez az irtózatoss nyomorstatistika minden szónál fényesebben bizonyítja be, hogy milyen nagy a szegénység, a kenyér és állásnéküliség, a nincstelenség ebben a szerencsétlen országban, a melyik ezer évi fennállás után nem tud fainak kenyeret adni. Ez a jelen legborzasztóbb, legfájóbb problémája és még sem foglalkozhatunk vele. Nem foglalkozhatunk vele, mert idegen érdekek nemzeti besületünkben gázolnak és mi, éhes gavallérok, kénytelenek vagyunk nap-nap után közjogi harcot vívni.

\* **A nagy ékszerablás.** A Lázary Kálmán nyiregyházi nyugalmazott kir. főügyész kárára elkövetett nagy ékszerlopás ügyében érdekes fordulat állott be. Az elloptott ékszerek nagyrésze előkerült, sajnos azonban, tettesnek még ez ideig nyoma sincs. Hogy az eredmény nem tökéletes, az nem a mi rendőrségünkön mult. Csupán egy szűk szavu táviratot kaptak, melyből sok lényeges dolog, ami a nyomozásnál alapul szolgálhatott volna, hiányzott. Így hiányzott belőle a lopás idejének megjelölése. Ennek dacára a rendőrség mindent elkövetett, hogy eredményt érhesen el. A helybeli kutatás alatt a két zálogházban megtalálták az ékszereket. Az órát és láncot a Csapó-utcán, a három gyűrűt az Arany János-utcai zálogházban fedezték fel. Az ékszereket megtekintette egy nyiregyházi rendőrbiztos is, aki azokban a Lázary tulajdonaira ismert. Az ékszereket azonnal leiltották és tovább kutattak a tettes után. Sikerült megállapítani, hogy az ékszereket egy magas szöke fiatal ember zálogosította el, aki urias fekete ruhát viselt. Először 11-én délután Arany János-utcai zálogházban próbált szerencsét, csak mikor ez sikerült, ment a másik helyre és zálogosította el a többi ékszert. Az eredményről értesítették a nyiregyházi rendőrséget s valószínű, hogy ma Lázary is átjön ide, hogy az ékszereket megtekintse. A tettes után fokozottabb erővel folyik a nyomozás.

\* **Iparos-e a frizerné?** A mindent megrendszabályozni vagyó közigazgatás nem hagyta nyugton a frizernéket és a manikűröket. A jó hölgyek, a kik reggelenként sorra járják a nagyságukat, hogy azok haját a legújabb párisi divat szerint való fonatokba sodorják s közbe rövid jelentést tegyenek a város és a vidéki légfrisebb pletykáiról, bizonyára nem is gondolják, hogy ők ipart üznek. Ők megelégedtek, ha 40—50 „fejük” volt, ezekre a fejekre minden reggel gondjuk volt, békében nyelvén le a nagyságuk szeszélyeit, a melyek épp fésülés közben szoktak legjobban megnyilatkozni — s a marosvásárhelyi rendőrkapitányt az a gond bántja, hogy őkét iparigazolványra szorítsa. Marosvásárhely rendőrkapitánya kérdést in-

**Már megérkeztek az őszi férfii, női és gyermek Cipők Glück Ede**

**legnagyobb cipő-áruházában** Debreczen, Piac- és Kossuth-sarok, a kistemplommal szembe. Szép és jó minőségű cipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni

tézett a székesfőváros hatóságához az iránt, hogy a női hajfésülés és hajestés, valamint a kéz és arcápolásra milyen feltételek mellett adják ki a fővárosban az iparigazolványt. A tanács a kerületi előjárók értekezletét hívta föl véleményadásra s az előjárók most azt jelentik a tanácsnak, hogy a női hajfésülésre és hajfestésre, a mennyiben azt nem nyílt üzlethelyiségben, hanem a házakhoz járva, házi iparként végzik, iparigazolványt váltani nem kell.

\* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Furman István ág. hitv. ev. 2 hónapos, Harsányi István ev. ref. 75 éves, Kiss Margit ev. ref. 5 éves és Takács József r. kath. 7 hónapos.

\* **Betörés a nagyerdőn.** A nagyerdei tisztis pályán történt betörés tetteseként tudvalevőleg a csendőrség két honvéd kőzatonát gyanúsított. A két katonát le is tartóztatták, mert az egyik beismerte a tettet. Később azonban megbánta vallomását és visszavonta. Rábizonyítani nem lehetett, hát szabadon eresztették. Most mint értesülünk, a két katonát újra elfogták és tegnap el is szállították a honvéd kerületi fogházba.

\* **A debreceni őszi országos vásár** nem sok eredménnyel kecsegteti a kereskedő és iparos világot. Az idegen forgalom korántsem olyan, mint a debreceni országos vásárokon szokott lenni. Ez pedig jelentős mozzanat, amely arra enged következtetni, hogy a vásár tartama alatt sokkal nagyobb lesz a kínálat, mint a kereslet.

\* **Pör két város között.** A hajdumegyei Nádudvar községhez közeleső, de Hajduszoboszlóhoz tartozó ugynevezett angyalházi pusztát jórészen nádudvari lakosok birják örökös tulajdonjoggal, a szoboszlói közbirtokosság azonban ennek dacára nem ismeri el a nádudvariak legeltetési jogát az angyalházi pusztán közlegelőnél. A földművelési minisztérium már két ízben rendelte el, hogy a legeltetési igazolvány a nádudvari birtokosok részére is kiszolgáltatandó, a szoboszlói közbirtokosság azonban nem tett eleget a minisztérium rendelkezésének. A két város között most pörre került a sor. Az ügyben a debreceni kir. törvényszék mond ítéletet. A nádudvariak a legeltetési jog elismerésén kívül háromévi kárpótlást is követelnek Hajduszoboszlótól.

\* **A kereskedelmi esti szaktanfolyam.** A debreceni felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos kereskedelmi esti szaktanfolyam f. hó 11-én megnyílt. Az előadások hetenkint négyszer és pedig hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön este 8-10-ig tartanak meg a következő tantárgyakból: kereskedelem és váltóismeretek levelzéssel, kereskedelmi számtan és könyvvitel. A tanfolyamra hallgatók korlátolt számban még felvehetők.

\* **Hova menjünk színház után?** A Márkus „Dréher sörcsarnok” éttermébe, a hol színház után frissen csapolt Korona sör, dúd választékú s frissen készített vacsorakülönlegességeket kaphat a közönség. Naponta zene-estély.

A „Hungaria” kávéházban minden nap zene-estély.

\* **Téli keztyűk, harisnyák, lábszárvédők nagy választékban** Bartha főtéri üzletében.

\* **Iskolai névendékek részére a legelőnyösebb bevásárlási forrás, u. m. legújabb váson fedelt füzetek, valódi C. O. Richter-féle és magyar gyártmányú körzők, rajzpapírok és rajztömbök, vonalzők, rajztáblák, dörzsgummi, tubus és gombfestékek, valódi kínai tusok, iskolai táskák, legjobb zseb-íron, tollnyelek, tollkészek legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskolakönyvek bekötése: egész vásonba, névbonyomással, darabonként 40 fillér, félvásonba, papírkötésbe 20 fillér Pongrácz Géza papír-árú gyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Bika szálloda mellett.**

\* **Valódi jäger alsóruhák** gyermekek, nők és férfiak részére legolcsóbbak Barthánál.

\* **Magas jutalék** kereshető; ügyes aquisiteurök előleget kapnak; új és különleges. Nem biztosítás, könyv, részlejtégy stb. Ajánlatok K 250 alatt Fischer J. D. Budapest, Gerle-utca 1. sz. hirdetési irodába intézendők.

\* **„Gyöngy” illatos mosdószert, szappan helyett, az arcot üdévé teszi; doboza 80—100 fillér, kizárólag Barthánál.**

\* **Antidol a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen.** A szert nem kell bevenni, egy pár osepp a tenyérre eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegzve: azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jót mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidolt? Egy üvegeskoska ára 1 korona 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Debrecenben kapható: Mihálovits, Grosz Nagy Ferenc, Muraközy, Toth Béla, Balázs Odön és Radakovits Géza gyógyszerész uraknál.

\* **A világ legjobb egéropapdája** Mentze Henrik újdonságok áruházában kapható. Egy drb 20 kr. Patkányosapda 60 kr. A siker biztos!

\* **Remek szörmeboák** rémolcsón kaphatók Bartha üzletében, főtér.

## A politikai helyzet.

### Különböző kombinációk.

— Éjjeli távirat. —

— október 13.

(Saját tudósítónktól.) A politikában ez órában nem lehet tudni, hogy mely jelentős változások várhatók. Sőt az egyik bécsi lap azt írja, hogy nem lesz Fejérváry-kormány, hanem a király megint megkísérli a közeledést a koalícióhoz.

Egy bizonyos: hogy a király ma még nem nevezte ki a Fejérváry-kormányt.

Tudósításaink a következők:

Bécs, okt. 13. Fejérváry Gézát ma d. u. 3 órakor fogadta a király háromnegyed óráig tartó kihallgatáson. Kihallgatás után Fejérváry az újságírók előtt kijelentette:

— *A király kegyesen fogadott, de döntés ma még nem történt. Szóval a király a Fejérváry-kormányt még nem nevezte ki.*

Bécs, okt. 13. *A király a Fejérváry-kormányt — itteni hírek szerint — fel fogja menteni s megkísérli a közeledést a koalícióhoz.*

Ezzel szemben a *N. F. Presse kétségtelennek tartja a Fejérváry-kormány kinevezését.* A kabinet összes tagjai maradnak, kivéve György Endrét.

A „Zeit” c. lap szerint az önálló vámterület tervezetét Vörös László már elkészítette s *fogyasztási cikkekre vonatkozólag az önálló vámterület 1908. január 1-én felállíttatik. Az összes ipari termékekre nézve a sorompók 1915. év végén fel fognak állíttatni.*

Addig a külföldi szerződéseket nem újítják meg, hanem csak provizóriumot kötnek.

Budapest, okt. 13. Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy a vidéki választók előtt az ellenzéki képviselők nem hangoztathatnak mást, mint a küzdelem folytatását:

— *Magyar vezényszó nélkül nincs béke, sem provizórium. A harc a nélkül folyik tovább.*

Budapest, okt. 13. *Hírlik, hogy a szabadelpvűpárt 93 tagja írásban lekötötte magát arra, hogy a jövő kormányt támogatni fogja.* Ezekből nevez ki a kormány erőszakos főispánokat is.

Budapest, okt. 13. A visszatartott katonákat a parancsnokság az-

zal biztatja, hogy hazaeresztik őket, de csak úgy, ha falujokból egy önként jelentkező ujjoncot állítanak maguk helyett.

## TÁVIRATOK.

### Az orosz forradalom.

Moszkva, október 13. A helyzet javult. Noha a munkát még több gyárban beszüntették, a rendet újabban nem zavarták meg és remélik, hogy már a legközelebbi napokban helyreállanak a rendezett viszonyok. Mindazonáltal az innen Pétervárra induló vonatok rendkívül túl vannak zsúfolva. A moszkvai lakosságon páni félelem vett erőt és különösen a gazdagok sietve menekülnek.

Varsó, október 13. Borim zsidó vallású forradalmart, kit a haditövénysek egy kozák meggyilkolása miatt halálra ítéltek, tegnap felakasztottak.

### A Kossuth nóta miatt.

Győr, okt. 13. Az itteni 26-ik cs. és kir. gyalogezred kaszárnyájában öt 3 évet kiszolgált katona a Kossuth-nótát énekelte. Erre Fritsch Artur százados berontott kivont karddal s összeszidta őket. Később jelentést tett az esetről Marendzsi ezredesnek, aki a legényeket 30-30 napi fogságra ítélte.

### A hajókatasztrófa vádlottjai.

Budapest, okt. 13. A budapesti hajókatasztrófa 4 halottját ma temették el. Porszász Lajost, az Aluta kapitányát a Duna gőzhajózási társaság kauciójára szabadon bocsátották, ellenben Tóth Lajost, a szerencsétlenül járt dereglie tulajdonosát fogva tartották.

### A lázadás a Pantheren.

Bécs, okt. 13. A *Neue Freie Presse* a tengerészeti osztály vezetősége egyik tisztjének a hivatalos jelentéseken alapuló nyilatkozatát közli a Panther hadihajón állítólag kitört lázadás híreire vonatkozólag. Ebből a nyilatkozatból kitűnik, hogy a lázadásról szóló hírek a Panther parancsnokának jelentései alapján itélve, alaptalanok. A parancsnok jelentéseiből kitűnik, hogy a hajó legénységének úgy szelleme, mint fegyelme az egész uton kitűnő volt és az itt-ott előfordult fegyelmi büntetéseknek semmi komoly jelentőségük sem volt.

### A portsmouthi béke ratifikálása.

London, október 13. A *Morningpost* jelenti Sanhaiból: A békeszerződés ratifikálásának késése nyugtalanítja a kereskedőket és a biztosító társaságokat. Vladivosztokba szánt sok gőzös itt marad és ezáltal a kereskedők jelentékegy kárt szenvednek.

### A Delcassé-botrány.

Magdeburg, okt. 13. A *Magd. Ztg.* jelenti me bizható forrásból, hogy a Delcassé-ügyben legközelebb a német kormány nyilatkozata várható. A birodalmi szövetséget hétfőn rendkívüli ülésre fogják összehívni.

### Osztálysorsjáték.

Budapest, okt. 12. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki: 20,000 koronát nyert: 81908. 15,000 koronát nyertek: 37563 91422. 10,000 koronát nyertek: 15149 61868 91419. 5000 koronát nyertek: 43172 91865. 2000 koronát nyertek: 7125 12889 12943 15106 17030 17872 20334 22630 25400 30344 30975 33511 34173 38793 40931 43676 48764 51878 57973 64632 68106 73999 74202 90573 95909 104145 104421 105831 109664. 1000 koronát nyertek: 713 907 3500 8563 10080 11373 12609 14513 14726 18001 19281 19687 21177 22405 24941 27960 33052 33568 41737 44620 47348 51828 53186 56271 58699 60615 62736 62740 65077 65790 70999 71350 84517

98674 94230 96670 97016 98990 102355  
106024 106632 106776 106960 109314. 500  
koronát nyertek : 2017 6684 8030 8857 9716  
14219 15941 16397 16639 16959 18530 19082  
19355 19496 19640 21049 22002 23482 24248  
25525 26674 30937 35319 37315 37514 38328  
39608 40345 50841 44176 45279 45458 46005  
47269 48529 49442 54841 61308 64023 68019  
70474 73331 74862 75896 76056 76471 76864  
77734 78161 81162 83115 83135 85223 87843  
89218 91360 92314 93810 98676 99218 102569  
104515 105830 108237 108950. A többi ki-  
huzott számok 200 koronát nyertek.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Notórius betörő állott tegnap a törvényszék előtt. Szabó Sándor gilváci születésű hirhedt betörő, aki rengeteg betörést és lopást követett már el életében. Ezek miatt többször meg is büntették. Most is a büncselekmények egész halmazával vádolva állott a törvényszék előtt. A nyár folyamán Ujfehértón működött, melynek lakóit reitegésben tartotta. Megrabolta Hornyák Sándor gazdálkodót, Fleischer Benő és Weisz Sándor ruha és Pozsgay Jenő fűszerkereskedőket, kiktől 600 korona értékű árut vitt el. Ezeket poton áron vesztette el. Szabó Sándort a törvényszék ezért négy évi fegyházzal sújtotta. A betörővel együtt a vádlottak padjára kerültek: Cs. Takács József és neje, Tuba Imre, Szabó Miklósné és Pór Bálintné. Az utóbbi kivéve, mindet orgazdaság miatt 1-2 napi fegyházzal büntették, Tuba Imre csak négy korona bírságot kapott. Az ítélet jogerős.

§ A Zeysig-ügy. (Távirat.) Éjjelnappal dolgozik dr. Bakonyi vizsgálóbíró a hirhedt röpirat bűnpörében, a tanuk egész légióját hallgatta már ki, de a való tényállást csak nem lehet kideríteni. Főképpen az áll ennek utjában, hogy nem tudják előkeríteni Baneth Sándort, aki a röpiratot Berlinbe németre fordította. Szinte bizonyos hírek jöttek arról, hogy a derék férfiú Párisban tartózkodik s már intézkedtek is elfogatása iránt, amikor e hó 9-én a vizsgálóbíró arról értesítette egy ismeretlen kézből jött levél, hogy Baneth visszatért Berlinbe. A levél alighanem megteveszteti akarja a vizsgálatot, de azért a bíróság rögtön telegrafált a berlini rendőrségnek. Berlinben azonban nem nagyon sietnek a megkezesések elintézésével. Mivel két nap után sem jött onnan semmiféle értesítés, Bakonyi bíró 11-én megsürgette a válaszadást. Azóta ismét elmult két nap s megint nem jött e-ideig semmi válasz. A nyomozás dolgában Bérczi rendőrtanácsos ma ismét felkereste a vizsgálóbíró.

## Halálra korbácsolt néger.

Fővárosi tudósítónktól.

New-Yorkból jelentik: Williamsonban az ugynevezett fehérsapkások (white caps) felfegyverezett csapata feltörte vasárnap a városi börtönt s onnan kihozta Lovern Moses nevű néger fogolyt, kikötötték s korbáccsal és vesszővel addig verték meztelen testét, míg a szerencsétlen össze nem esett és kapott irtózatot sebeibe valószínűleg bele is hal.

A néger hatvan napra volt elítélve, mivel egy fehér embert egy bottal leütött — de a ki nem halt bele sebeibe. Már múlt esütörtökön éjjel akarták a fehérsapkások kivenni a börtönből a néger, de a fogoly hallva közelségüket, oly erőszaktól vett vég-

hez, hogy a fehérsapkások megriadtak és elmentek. Vasárnap a négeren kívül még csak egy fogoly volt a börtönben. Egy órákor reggel a két fogoly ablakát felnyitották s két Winchester puskacsövet szegezve a foglyokra, felszóltatták őket, hogy csendesen maradjanak. Ekkor a fehérsapkások behatoltak a börtönbe, az ajtók leverése után.

Kiragadták a cellájából a néger s a másik foglyot. Guzba kötötték őket és átvezettek velük a folyón egy kis csónakon s ott a néger megfosztva ruháitól, megkorbácsolták — halálra. Mikor már összeesett, felpakolták és visszavitték cellájába, a hol ágyára dobták. A szemtanu fogoly esküjét vették, hogy semmit sem árul el abból, a mit látott.

Reggel a rendőrség megigérte az esküt tett fogolynak, hogy mi bántódása sem lesz s ez nyolc egyönt nevezett meg, a kik részt vettek a kínzásban és a kiket megismert. Az ügyész maga vette kezébe az ügyet s a legnagyobb erélyvel jár utána, hogy a fehérsapkások a törvény kezére jussanak. A néger háttárol a hóhérok minden hust levertek s eszméletéhez nem jött vissza és minden bizonynyal meg fog halni. A kínzás helyén felejtett egyik bőrkorbács sulya 6 font, a mi fogalmat ad arról, hogy mily borzasztó csapásokat kapott a „bűnös”.

## HIREK.

### Éjjeli posta.

Tüz báró Prónay Dezső birtokán. (Éjjeli express tudósítás.) Turócszentmártonból írják: Blatniczán tegnap leégett báró Prónay Dezső birtokán az uradalmi malom. A tüzet a szomszédos községek tűzoltóságainak sikerült lokalizálni. A tűz gyújtogatósból eredt.

Az Egyetemi Kör visszaállítása. (Éjjeli express tudósítás.) Ma délelőtt 11 órákor ifjusági küldöttség tisztelt dr. Láng Lajosnál, az egyetem rektoránál s memorandumot nyújtott át neki. Az emlékirat arra kéri a rektort, állítsa vissza az Egyetemi Kört régi jogaihoz. Láng Lajos megígérte az ifjaknak, hogy a memorandumot pártolólág terjeszti az egyetemi tanács elé.

### Olga.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

A fiatal Tarlai első meglepetésében szótlanul és mozdulatlanul maradt. A szép leány után nézet, hogy hová ment. Mikor meglátta, hogy öreg édes apja szobájába siklott, még inkább gondolkozóba esett.

— Tehát ott talál védelmet. Hogy atyám rejteget elöttünk valamit, azt sejtettük, de biztosak nem voltunk benne. Ugy látszik, a titok ezzel a szép leánnyal van összefüggésben. Ahogy én elgondolom, atyánk rejtegeti elöttünk ezt a gyermeket. Ez az oka, ez a magyarázata annak, hogy nem szívesen ment bele az én itt maradásomba. Ezért nem fogadta el tehát nővéreim ajánlatát sem, hogy itt hagyva ezt a remete lakot, náluk élje le szórakozásban, boldog nyugalomban napjait.

Tarlai Béla felvetette fejét.

— Ha ennyit tudok, tudnom kell a többit is. Beszélni akarok s beszélni fogok apámmal. Még most mindjárt. Az a leány hozzá menekült. Lássuk tehát kicsoda, mi-csoda?

Elhatározását tett követte. Egyenesen édesapja szobájához ment. Az ajtó nem volt bezárva s belépett...

### III.

Még az első estén, mikor az ifju Tarlai Béla véletlenül észrevette a folyosón az előkelő szép leányt, egyedül ült szobájában az öreg Tarlai. Fiáról azt hitte, hogy már rég lefeküdt. Mellette volt a csengő és csengetett. Kevés idő múlva az ajtó feltárult és egy sugár, szép leány lépett be rajta.

Tarlai arca kiderült, szeméből boldogság sugárzott ki, mikor a szép leányt meglátta.

— Jer! jer — szólt feléje — olyan nehezen várlak.

A leány is örömtől sugárzó arccal rontott Tarlaihoz, oda térdelt eléje, átölelte nyakát, össze-vissza csókolta s azután kitért ajkairól, a mit a szíve érzett:

— Apám, drága jó apám, csakhogy újra, csakhogy ismét itt lehetek melletted. (Folyt. köv.)

## Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron fürdőorvos Karlsbadban.

RENDEL: Hatvan-u. 42. sz. 8-10-ig délután 2-4-ig.

## FÉRFI-KALAP

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN

LEGUJABB DIVAT SZERINT

3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 kor.

## FEKETE JAKAB

URI DIVAT-ÜZLETÉBEN

FÓTÉR, KISTEMPLOM MELLETT.

## Kardos László

DEBRECEN,

Kossuth-utca 9. szám alatti

nagyraktáraiban vásárolhatók határozott áron kifogástalan minőségben a legszebb téli áruk,

menyasszonyi ke-lengyék, paplanok, madracok, függönyök, magyar gyártmányu pokrócok, asztalneműek, házi-vásznak, valódi Jäger gyapju alsóruhák, harisnyák, szőnyegek.

Egy nagy

## utczai lakás

közel a Piachoz (Szt.-Anna-u. 3.)

november hó 1-től átadó.

Értekezhetni dr. Szántó Sámuel Miklós-utca 23, vagy a Kölcsonös Segélyző-Egyletben. 1521

# Eladó nyaraló.

A nagyerdei fenyves park előtt fekvő 1680 négyszögöl termő, kiváló csemege szőlővel beültetett területen levő

## nyaraló

5 szobával, cserépkályhával, légszuszterendezéssel, 3 nagy fedett terrasszal, pincével, furott kúttal ellátva

## eladó.

Külön épületben konyha, eselédzsoba kamara, borház, sütőkemence.

Értekezhetni:

**Szabó Lajos fia cégénél.**

## Czipész-üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém értesíteni mélyen tisztelt rendelőimet és a t. közönséget, hogy a jó hírnévnek örvendő úri és női

### czipész-üzletemet

### Arany János-u. 46

szám alá helyeztem át, megköszönve eddigi szives pártfogásukat s kérem azt részemre ezután is fenntartani

A nálam készült cipőket ingyen javítom.

Maradok tisztelettel:

**Lebovits Zsigmond**  
úri és női czipész.

Arany János-utca 46.

Rendelések méret után.

Kiváló finom

# Kókusz-zsir,

feltétlenül tiszta és természetes készítmény. Vaj és zsír helyett kitűnően használható. Sohasem avasodik, nem lesz savanyu. Egészséges és beteg gyomornak egyaránt páratlan

Kiváló minőségben 1 kgr. 64 kr.  
Elsőrendű minőségben 1 kgr. 60 kr.

Kapható

**Kontsek Gézánál**

Debrecen, Kossuth-utca.

## ŐSZI IDÉNYRE

angol costum  
kelmék, blous  
kelme ujdonságok,  
Szingtartó divatbarchetek nagy választékban:

## Kontsek Kornél

női divat-áruházában

Debrecen Kossuth-u. 1.

Nyári idényből visszamaradt delének és kretonok leszállított áron. — Minták 1485 kívánatra készséggel küldetnek.

## Az előkelő hölgyközönséghez

Nagyságos asszonyom!

Hazatérve külföldi bevásárlási utamról, van szerencsém a közelgő őszi és téli idény alkalmával a nagyra becsült érdeklődő hölgyközönséggel közölni, miszerint ezuttal is arra fordítom főfigyelmet, hogy mindazt, amit a legújabb divat női, leány és gyermek feleltekben, köpenyekben, raglánokban, bundákban, szőrmé ujdonságok, Japnet, Paletók és Figarókban stb. produkál nagy választékban és legizlésebb formákban és modellekben szerezzem be.

### Áruházam

ma már teljesen fel van szerelve és oly változatos minden izlésnek és igénynek megfelelő készletet mutat fel, hogy nem kételkedhetem miszerint minden hölgy megtalálja nálam azt, amit keres. Annál is inkább, mivel minden egyes darab meglepően olcsó.

Kérve a nagyra becsült hölgyvilág szives látogatását, köszönetet mondok az eddigi szives pártolásért és vágyok alázatos tisztelettel:

**Halmágyi Sámuel**

utóda

Debrecen.

Legjobb bajuszodró a híres debreceni

## „CIVIS” bajuszpedró.



Nem tépl. jól összafogja s nőfeti a hajuszt.

1 doboz ára 40 fillér.

Készítője s főraktára:

**MIHALOVITS JENŐ**

gyógyszertára

DEBRECZEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

## KÓKUSZ-ZSIR

legjobb zsír-pótlék, olcsóbb és kiadósabb, kapható

**DEUTSCH ALBERT és FIA**

fűszerkereskedésében, Hatvan-u. 9.

## Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és costum kelmék, Bluz sejmek, Jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok  
női és férfi

### Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű

francia P. D. jegyű kitűnő

szabásu Jäger alsóruházatok

egyedüli raktára

**Szabó Lajos Fiai cégénél**

Mintákat kívánatra készséggel szolgálunk,

## ÁRJEJYZÉKE

# Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72 „
Ezerjó	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Carbenet vörös	— —	1903-iki 0.70 1 üveg	—	90 „
Ezerjó szemelt	— —	1900-iki 1 liter	—	100 „
Császárszállás gyöngye	— —	1900-iki 0.70 1 üveg	—	100 „

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó  
4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó  
4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan vá-  
szolunk, ha a szükséges postabélyeg be-  
küldetik.

\* Apró hirdetések előre fizetendők. \*

**Levelezés.**

„FORTUNA“ levele van a kiadóban.

**Ajánlat.**

EGYMALOM-utca és Rákóczi-utca sarkán egy  
üzlethelyiség kiadó. 2756.

KITÜNŐ hordók jutányos árban kapható Csapó-  
utca 39. sz. az üzletben. 2743

„PLISSÉROZÁST“ 6 fillértől feljebb huszon-  
négy óra alatt készít Gerzsánné Csapó-u.  
63. sz. 2764

JÓFORGALMU üzlethelyiség kiadó Eötvös-  
utca 118. 2738

KEZDETT Congréd futók, Milliök és kézi munka  
szövetek mélyen leszállított áron, helyszüke  
miatt kiárusítanak Füstös Testvérek kézi  
munka üzletében Piac-utca 12. 2731

LEGOLCSOBBI bevásárlási forrás! 1 ü. Ezerjő  
6 24, Rizling 6 32, 1 l. Jamaikai rum 80,  
Sűrű málna szörp 1 frt. 1 kg. törm. csoko-  
láde 90, 1 dgr. császár keverék tea 5 kr. Tea  
süteményekben óriási választék 1 ü. Pezsgő  
barie Blanche 1-20, Tokaji Sec 1-50, 1 ü.  
Gyógy Cognac 15 és 25, Influenza ellen leg-  
biztosabb szer. Merklé Ferencnél Fűvészkert-  
utca 14. Telefon 374.

COCUSZ-ZSIR, vaj állandóan friss kapható  
Farkas Henrik csemegeüzletében. 2678

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle trieszi  
kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mel-  
lett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél  
Debrecen, Városház-u. 2. 2647

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és  
kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lin-  
denfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen,  
Városház-utca 2. 2646

KIADÓ SAROK üzlet lakással azonnal Simoffi-  
utca 19. sz. bővebbet Hatvan-u. 36. az utcai-  
lakásban. 2643

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú ház-  
nál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együt-  
tesen van külön-külön. — Ertekezhetni Ka-  
szanyitzky Endre üzletében. 2588

VILLANYCSENGŐKET KITÜNŐ új módszer  
szerint készít és javít Krausz Kálmán bado-  
gos Hatvan-utca 2. 2569

100 Kgr. VÁGOTT száraz cser tüzifa 1 frt, Szü-  
reti békák és különféle tűzijátékok nagy vá-  
lasztékban kaphatók Merklé Ferencnél Fűvészk-  
kert-u. 14. Telefon 374.

KIVÁLO szép paszpatuti, Schaszla szőlő 5 klg.  
postakosár 90 kr. Dávid Zoltán hitviti üzle-  
tében. Telefon 315. Ugyanott tanuló főlvé-  
tetik, 2463

HULLADÉK papír zsákonként 30 fillérért kap-  
ható. Cim a kiadóban.

MAGYAR EMBER nem használ mást, csak a  
hires Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusz-  
növesztő- és ápolószert az összes bajuszpedrő  
készítmények között. Hatása gyors és biztos.  
1 nagy doboz 50 fillér. Kapható a készítő  
Grózs Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debre-  
cen, Kossuth-utca 8. „Arany egyszarvu gyógy-  
szertár.“ 225



A LEGJOBB ÓRAK legszolidabb éksz-  
rek egyszerűtől a logdrágáb-  
big, valamint órajavítások leg-  
olesóbban Kurián Gyula mű-  
órásnál Debrecen, Piac-utca  
42. Vidéki megrendelést pon-  
tosan eszközölk. Tanuló fel-  
vétetik.

2002

LIBAMÁJ BAB és más jó fővő főzelékek, leg-  
olesóbban jó minőségű petroleum kapható  
Glück Izidor üzletében Péterfia-utcán.

CSINOS FIATAL leány gépirást tudó, irodába  
ajánkozik. Levelet „Iroda“ jelige alatt. 2761

EGY NAGY SZOBA, üveges terrasszal, buto-  
rezva, vagy anélkül egy, két ur vagy hölgy-  
nek kiadó Varga-u. 32 2765

FIATAL ember könyvelőnek vagy irodába  
ajánkozik. 2763

**Kereslet.**

200.000 KORONA értékű, tizezer koronát jöve-  
delmező bérházra, első helyen leendő betáb-  
lázás mellett 50.000 korona kölcsön kereste-  
tik. Ajánlat „Magán kölcsön“ cím alatt e lap  
kiadóhivatalába kéretik. 2735

KISEGITŐ elárúsító kerestetik, esetleg keres-  
kedősegéd. Cim a kiadóban. 2760

EGY ügyes fűszeresegéd azonnal felvétetik  
Nagy Imre Arpad-tér 5. 2762

EGY kezdő friserő ajánlkozhat. Cim a kiadó-  
ban. 2766

**Eladás.**

EGY jó karban lévő hintó eladó Hatvan-u. 5.  
szám. 2759

ÖT ócska ablak zsaluval együtt eladó. Ertekez-  
hetni Szabó István papirkereskedésében,  
Piac-u. 16. 2748

MATT butor darabonként eladó Teleki-u. 68-  
szám. 2736

350 HECTO must a Vadász-telepen részletekben  
is eladó. Telefon 192. 2730

EGY ÁLLÓ IROASZTAL eladó. Cim a kiadó-  
ban. 2601

EGY VASCSIGA LÉPCSŐ a Hungaria kávé-  
házban eladó. 2602

4 HOLD ondódi földjutányos áron eladó. Arany  
János-u. 15. sz. 2579

**Kedvező alkalom!**

Eladó ház a Csapó-utca részben, felépi-  
tésre igen alkalmas, azonban lakható épület van  
rajta. Eladási ára: 2700 frt. Bekebelezett teher  
van rajta 2200 frt., a vételhez tehát csak 500  
frt. készpénz szükséges.

Elköltözés miatt kedvező fizetési  
feltételek mellett eladó a Csapókert legforgalma-  
sabb helyén egy igen szép sarok ház, van rajta  
egy régi jó menetelű szatócs üzlet és kitűnő  
forgalmu korema, az udvarban kuglizó, szép  
laképületek és kényelmes berendezésű mellék-  
helyiségek. Ára 6200 frt. Bank teher van rajta  
2500 frt.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a Nagy  
Lajos irodájában Csapó-utca 13. szám alatt.

**Gyönyörű ujdonságok  
érkeztek!**

KOSTUME SZÖVETEK  
NŐI RUHASZÖVETEK  
BLUZ SZÖVETEK  
RUHA- és BLUZ-SELYMER  
FRANCZIA FLANELLEK  
és  
BARCHENTEKEN

**Bosznay J. és Társa**

nődivat áruházában

**DEBRECEN,**

Kossuth-utca 5.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget  
értésíteni, hogy tulhalmazott raktár miatt a

**férfi divat czikkeket**

u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat,  
kézelőket, kalapokat, nyakkendőket stb.

**beszerzési áron alól**

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m.  
t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

**BORSOS KATA**  
DEBRECEN, Városház

**Szőnyeg vásár!**

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét  
mélyen leszállított áron  
árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

**Brüsszeli szőnyegeinket**

ígon szép mintákban, melyek 3 frt 20  
kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek  
minden fajtából

**tetemesen leszállítva.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak  
néhány hétig tart. 1388

**Szabó Lajos Fiai cégnél**  
Debrecen.

**NŐI RUHASZÖVETEK BŐL**

(koczkás és sima) egyedül nálam van a legújabb divatu és legjobb minőségű, amelyeket igazán  
bámulatatos olcsó árak mellett árulok.

**VIGYÁZZ: Kékre festett kirakat.**

**20 láda maradékot is kaptam, azokat félárban árulom.**

**LÓWY F.**

Piac-utca 24. szám alatt  
a kistemplommal szemben.